

A szórszál másik oldala

VISSZHANG - LXVI. évfolyam, 17. szám, 2022. április 29.

Nem szórszálhasogatás, nagyon is jogos Károlyi Csaba felvetése, hogy ne nevezzük közszolgálati médiának azt, ami nem az (*Nincs közmédia, ÉS, 2022/16.*). Szemet szűrő és fület hasogató tény, hogy az állami fönntartású média politikailag elfogadhatatlanul elfogult. Hírműsorai egyoldalúan szelektívek, vitaműsoraiban érdemi vitának nyoma sincs, kulturális műsorainak egy része rejtettebben, de ugyancsak tendenciózus, nem felel meg az arányosság elvének.

De a szórszálknak is van másik oldala. Induljunk ki abból, hogy az élet nem azonos a politikával. Végzetesen át van itatva vele, de azért az élet egy kicsivel mégiscsak több, gazdagabb világ. Én például nagyjából pártpolitikai látomás és indulat nélkül élek, mégis élek, és az életet így is teljesnek, szépnek érzem. (Lehet, hogy azért?) S ha már szakmai mottóm Scheiber Sándor mondata – „Őrizkedtem attól, hogy bálványt csináljak az igazságból, szerényebb nevet adtam neki: pontosság.” –, a pontosság nevében állítom: az állami média nem csak politikai műsorokból áll, vannak szép számmal igazi közszolgálati műsorai. Hetek óta hallgatom a Kossuth Rádió színházában *A Pál utcai fiúkat* Gábor Miklós meghatóan szép felolvasásában. Ez hamisítatlan közszolgálat. Nemrég fejeződött be ugyanitt Kosztolányi *Esti Kornélja* Máté Gáborral. Közszolgálatnak éltem meg. *A Hajnal-táj* is par excellence közszolgálat, minden kertészeti ismeretemen innen szerzem, Bozsik gazdát „érdek nélkül” meghallgatom, mert jó hallgatni „békebeli” okosságait. Nem érheti kifogás *A hely* című műsort sem, akárcsak a *Felfedezőt*, a *Trend-időket*, a *Vendég a háznál*, az *Édes anyanyelvünket*, a *Vers* műsort, a kultúratörténeti ihletésű *Szellem a fazékból*, hogy csak a Kossuth rádióból idézzek, de sorolhatnék példákat a Bartók rádióból és máshonnan is.

Nem az állami média védelmében sorolom, csak a pontosság védelmében. És azok védelmében, akik ezeket a műsorokat készítik évek, esetleg évtizedek óta. A közszolgálat ethosza szerint. Ez persze újabb kérdést vet fel: szabad-e közszolgálatot teljesíteniük a közszolgálatot hazudó állami médiában. Szabad-e legitimálniuk jelenlétükkel, tisztességes műsoraikkal ezt a hivatása vesztett intézményt; miért nem mondanak fel tiltakozásul? Hogy még az a kevés jó se legyen, ami van. Vagy: hogy ne legyenek érvei, jó példái a hozzám hasonló okvetetlenkedőknek.

A szabad-e kérdésre nem tudom a „pc” választ. Aki engem kérdezne, csak csúf opportunistá választ kaphatna: szabad. Szerintem szabad volt diktatúrában is operálni, C-vitamint fölfedezni, s bár – a vicc szerint – tóraolvasás közben nem szabad dohányozni, ám dohányzás közben tórát olvasni már megint csak szabad. Mert jót csinálni mindig, minden körülmények között szabad. Vége a választásnak, most már végre elhihetjük: a politika csak egyik olvasata az életnek, s nem is a legfontosabb.

Visszatérve Károlyi Csaba javaslatához. A közmédia kifejezés az én fülemnek nemcsak közszolgálati médiát jelent, hanem közpénzből fenntartott médiát is. Tehát a köz által, de nem a köz érdekében fenntartott médiát. Az elnevezés helyett én inkább a működés megváltoztatására tenném a hangsúlyt. Láthattuk: a közmédia egy része ma is közszolgálati, már csak a többi részét kellene azzá tenni. Naivitás? Ha vannak még hivatásból újságírók ebben az országban, akkor nem teljesen az. Ha pedig mégis az? Most olvastam egy ostoba falfirkát, így szólt: nem tudtam, hogy lehetetlen, ezért megcsináltam.